

Hoe houd je de regio aantrekkelijk voor talent en kan je jongeren perspectief bieden om er niet alleen scholing te volgen, maar ook te gaan werken?

Dick van Ginkel is partner bij Consort en sinds 1979 werkzaam als organisatieadviseur voor maatschappelijke organisaties en in openbaar bestuur: strategie, samenwerking, topstructuur, governance, opvolgingsvraagstukken en recruitment aan de top. Coach en sparringpartner voor bestuurders en toezichthouders. Ervaring als commissaris (voorzitter RvC/RvT) in wonen, zorg en welzijn; begeleiding (zelf)evaluaties, diverse artikelen op het gebied van governance.

Innovatiehub Salland: samen de handen uit de mouwen

Dick van Ginkel

43

Iedere regio in Nederland heeft wel een lijvig beleidsstuk dat gaat over de kernwaarden en de toekomst van de regio. Zo ook Salland, waar in 2022 het rapport *Toekomstvisie De Kracht van Salland 2023 - 2030* verscheen, een visie opgesteld in opdracht van de gemeenten in Salland en de provincie Overijssel. Een rapport met als ondertitel 'We doen het voor Salland en in Salland doen we het samen'. Er wordt geschreven over de unieke kenmerken van deze regio. De meest algemene kenmerken van 'de Sallanders' zijn volgens dit rapport dat ze initiatiefrijk en daadkrachtig zijn. Ze doen veel dingen samen, steken de handen uit de mouwen, organiseren dingen in het dorp en eigen omgeving. En het beschrijft de kracht van Salland als een netwerkorganisatie, waarin bewoners, ondernemers en organisaties samenwerken, en vanuit de gezamenlijke integrale visie verschillende programma's en projecten uitgevoerd.

Maar hoe vaak – de goede niet te na gesproken – zijn deze visies niet te veel een papieren werkelijkheid? Wel, in het geval van de Innovatiehub Salland zeker niet. In een mooi gesprek met Kristel Leerkes en Angelique Nijhof, twee van de vier oprichters van de Innovatiehub Salland blijkt dat de visie beschreven in *De Kracht van Salland* levend is en een voorbeeld is van hoe in Salland er wordt samen gewerkt aan een krachtige samenleving, en hoe de kracht van familiebedrijven hier een stuwende, misschien wel doorslaggevende, factor bij is.

De Innovatiehub Salland is in 2019 gestart door een groep enthousiaste ondernemers met een hart voor Salland: Bob Lenferink, eigenaar van Uw Onderhoudspartner Lenferink, Marten Jansen, eigenaar van Bouwbedrijf Mensink, Angelique Nijhof, eigenaar van Nijhof Groep en Kristel Leerkes-Boerhof, eigenaar van Boerhof Projectinrichters. En voor diegenen die dat niet (meer) weten, Salland is het gebied in Nederland in de driehoek Deventer, Zwolle, Nijverdal. De Innovatiehub biedt studenten van allerlei studierichtingen in dit gebied, mbo en hbo, een stage of afstudeerplek aan en de mogelijkheid om zich te oriënteren en kennis te maken met verschillende bedrijven. En na het afstuderen is er wellicht enthousiasme om in dienst te treden bij een van de bedrijven of een van de inmiddels ontstane spin-off Harwoonie (een bedrijf ontstaan uit de samenwerking van vier familiebedrijven gericht op alles-in-één woonoplossingen in Tiny Houses). Of Buro Bold, een spin-off die zich richt op de ondersteuning van een vaste groep bedrijven in Salland

op het gebied van strategie, marketing, HR, recruitment en finance.

In de korte tijd van het bestaan van de Innovatiehub Salland zijn er al 75 studenten geweest die een stage of afstudeeropdracht of traineeship hebben gedaan. Daarnaast hebben in bijna dertig projectgroepen groepen van studenten (groepen van drie tot zes studenten), vaak in verschillende samenstelling qua achtergrond en opleiding, opdrachten uitgevoerd in een of meer van de bedrijven die deel uitmaken van de Innovatiehub. En, in de afgelopen vijf jaar zijn ongeveer tien studenten in dienst getreden bij een van de bedrijven. Maar laten we beginnen bij het begin.

Het begin.....

Zoals alle successen, het begint vaak klein. Het eigen duurzaamheid inspiratiecentrum van haar bedrijf Nijhof installatie, bracht Angelique Nijhof onder de aandacht bij enkele scholen in de regio. Hierdoor kwam er een mooi WEN (water, energie, natuur)-project tot stand met meerdere lokale installatiebedrijven en het Carmel Collega Salland. En door de lokale samenwerking werd Angelique uitgenodigd om in Tubbergen diverse onderwijsvormen te gaan bekijken. Daar zag ze onder andere Innovatiehub Tubbergen. Hier raakte ze enthousiast over en dat heeft haar geïnspireerd om dit ook in het Sallandse op te zetten. Het hogere doel is om de regio Salland leefbaar te houden (voor de theoretisch geschoolde Sallander).

Visie en ambitie

En dat bracht haar vervolgens op een idee voor een vraag waar ze al langer

mee rondliep, namelijk hoe je de regio aantrekkelijk kan houden voor talent, en jongeren perspectief kan bieden om in deze regio niet alleen scholing te volgen maar ook te gaan werken. ‘Veel jongeren, ik hoef maar naar mijn eigen kinderen te kijken, hebben geen idee over wat de mogelijkheden zijn van mkb-bedrijven in Salland om daar te werken’, zegt Angeli-que Nijhof.

En het bleek dat er meer ondernemers waren die met die vraag bezig waren, en zo heeft het kwartet van de vier bedrijven elkaar gevonden, en bleek er veel energie te zijn om er samen aan te gaan werken. En dat heeft geleid tot de oprichting van de Innovatiehub Salland. Zoals ze zelf zeggen: ‘We zijn meer van het doen dan het praten, dus dit leek ons de beste en snelste weg’. Voor de formaliteit hebben ze nog een samenwerkingsovereenkomst afgesloten om bijvoorbeeld stagevergoedingen te kunnen afstemmen en waar nodig mensen te kunnen inhuren en kosten onderling te verdelen. ‘Maar die twee A4’tjes hebben we nooit uit de kast hoeven halen. Een trainee heeft vanaf eind 2019 in enkele maanden de basis

gelegd: contacten gelegd, netwerken in kaart gebracht, voorlichting gegeven, programma’s ontwikkelen enzovoort en in februari 2020 ging de eerste student een stage volgen. Zo snel kan het gaan.’

Voor en met wie

Bij de start lag de focus vooral op de theoretisch geschoolde Sallanders op hbo- en wo-niveau, de groepen die het meest geneigd zijn na de opleiding de regio te verlaten. Studenten van opleidingen in Salland (Windesheim, Saxion, TU Twente) en Sallanders studierend in bijvoorbeeld Leeuwarden, Arnhem. ‘We wisten dat namen als Boerhof en Nijhof niet echt sexy klinken, maar de naam Innovatiehub Salland bleek een grote aantrekkingskracht te hebben in en buiten de regio’, aldus Kristel Leerkes. In het tweede seizoen van het bestaan van de Innovatiehub Salland waren er al 65 aanvragen voor een stage of afstudeeropdracht, mede door een actieve social-mediacampagne, een hackaton en natuurlijk het grote netwerk van de vier oprichtende bedrijven wat tot een snelle en brede bekendheid heeft geleid. Inmiddels heeft de Innovatiehub Salland onder jongeren hoge naamsbekendheid, zijn de banden met het onderwijs stevig via vaste aanspreekpunten, en zijn ondernemers en maatschappelijke en gemeentelijke organisaties er bekend mee. Zoals in de inleiding al aangegeven: in de korte tijd van het bestaan van de Innovatiehub zijn er al 75 studenten geweest die een stage of afstudeeropdracht of traineeship hebben gedaan, hebben in bijna dertig projectgroepen groepen van studenten (groepen van drie tot zes studenten), opdrachten uitgevoerd en ongeveer tien

“In de korte tijd van het bestaan van de Innovatiehub Salland zijn er al 75 studenten geweest die een stage of afstudeeropdracht of traineeship hebben gedaan

mensen na de opleiding werk gevonden bij een van de bedrijven. De innovatiehub Salland is kijkend naar de aantallen dus een groot succes, maar het levert nog meer op.

Opbrengst voor de bedrijven

Werken met stagairs, trainees en projectgroepen betekent dat in de vier bedrijven meer jongeren komen dan anders het geval zou zijn geweest. 'De branches waar wij deel uit van maken heeft nog vaak een traditioneel imago, helemaal onterecht want we zijn koploper op het gebied van innovaties, maar we hebben zeker veel medewerkers met een lange staat van dienst. En de aanwezigheid van jongeren in het kader van hun stage of afstudeeropdracht op de werkvloer betekent dat we allemaal bij de les gehouden worden en in contact blijven met wat er in de wereld van jongeren omgaat. Dat houdt ons allemaal scherp, het brengt nieuwe energie en reuring. Je vult je rugzak met nieuwe ervaringen, en daarmee leer je ook meer over jezelf. Jonge mensen brengen nieuwe dingen in, als ouderen kun je daarvan kan leren. Het is ook een soort proeftuin, iets wat je in je eigen bedrijf misschien niet zo snel doet, kun je in de het kader van stages en afstuderen gemakkelijker uitproberen', zegt Kristel Leerkes.

Stagairs, trainees en afstudeerders worden in hun tijd bij de Innovatiehub begeleid door een talentcoach, en gedurende hun tijd bij de Innovatiehub zijn er trainingen en masterclasses en bedrijfsbezoeken om hen bij te staan. 'Wat we merken is dat dit ook interessant is voor de eigen werknemers om soms in mee te doen of onderdelen in te verzorgen, en

'De aanwezigheid van jongeren op de werkvloer betekent dat we allemaal bij de les gehouden worden en in contact blijven met hun leefwereld'

– Kristel Leerkes

daarmee hun horizon te verbreden. We merken echt dat het de kennis van elkaar en de uitwisseling van kennis en ervaringen tussen onze bedrijven ten goede is gekomen. De vier bedrijven achter Innovatiehub Salland zijn geen concurrenten van elkaar en profiteren alleen maar van de uitwisseling van kennis en ervaring, kijk maar de spin-offs die zijn ontstaan zoals Harwoonie. We kwamen erachter dat we met ons vieren gezamenlijk een compleet ingericht gebouw kunnen samenstellen en daar is het bedrijf Harwoonie uit voort gekomen, het bouwen van complete Tiny Houses.'

Investeren in leiderschap

Het succes van de Innovatiehub Salland is niet alleen succesvol door de drive en energie van de initiatiefnemers maar ook door bereidheid van de oprichters om in elkaar te investeren. De vier oprichters hebben de gelegenheid te baat genomen om niet alleen in de Innovatiehub samen te werken, maar ook te investeren in hun persoonlijk en gezamenlijk leiderschap. Met z'n vieren zijn ze aan de slag gaan met een leergang Persoonlijk Leider-

schap via ELLLA (Een Leven Lang Leren Academie). Wat beweegt eenieder om zijn/haar bedrijf te leiden, hoe geef je leiding aan de verschillende groepen van medewerkers, waar loop je als ondernemer en eindverantwoordelijke tegen aan, hoe organiseer je de balans tussen bedrijf en familie, hoe ga je om met veranderingen in je eigen leven? Volgens Kristel Leerkes en Angelique Nijhof heeft dat proces 'ons vieren individueel en gezamenlijk veel opgeleverd, en heeft daarmee ook de basis onder de Innovatiehub versterkt. Het heeft naast alle resultaten van de hub ook mooie persoonlijke ontwikkeltrajecten opgeleverd'.

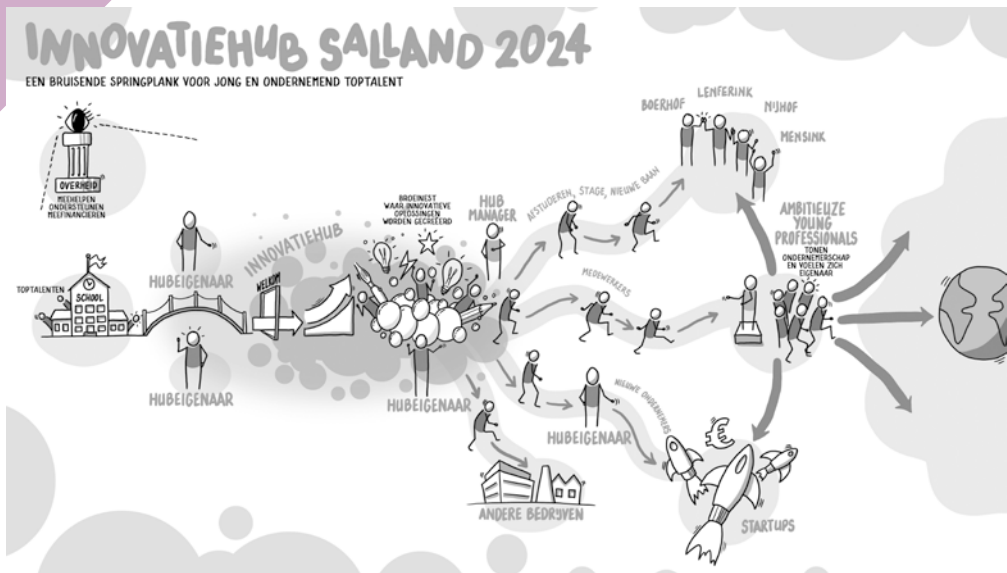
De langetermijnorientatie

'De Innovatiehub levert veel op, maar is alleen in geld moeilijk uit te drukken', vertelt Kristel Leerkes. 'De Innovatiehub van de grond trekken ging gepaard met best een stevige investering en we hebben zeker wel enkele keren met de eigenaren en mede-eigenaren daarover gesproken. Niet alles is in geld uit te drukken. Het heeft ons veel geleerd en als eigenaren en ondernemers dichter bij elkaar gebracht. Stages en afstudeeropdrachten leveren niet iedere keer dezelfde toegevoegde waarde, maar over het geheel voegen ze veel nieuwe kennis en ervaring toe. Het houdt onze bedrijven en medewerkers jong, aantrekkelijk en zichtbaar in sociale media en bij overheden. Met name de overheden hebben ons ontdekt en met alle lokale overheden heeft de Innovatiehub een relatie en wordt er intensief contact onderhouden rond regelingen voor ondernemerschap, arbeidsparticipatie en scholing.' Voorbeelden daarvan zijn de samenwerking in programma's als Raalte

geeft Ruimte en Traineeship Salland. 'Dat heeft de Innovatiehub ook enkele subsidies opgeleverd die goed van pas kwamen. En met de cijfers tot op heden mogen we trots zijn op de resultaten, en die zijn de investering waard.'

Organisatieontwikkeling

De eerste paar jaar heeft alles plaatsgevonden onder de naam Innovatiehub Salland met zoals aangegeven een eenvoudige samenwerkingsovereenkomst tussen de vier partijen. Maar de samenwerking rond innovatie smaakt naar meer en bij de oprichtende bedrijven ontstonden behoeftes aan eigen nieuwe medewerkers, bijvoorbeeld een marketingmedewerker die echt bij je bedrijf aanwezig is. En die behoefte bleek ook bij andere van de vier bedrijven te bestaan en leidde tot gezamenlijk aan te trekken personeel. En daarvoor heb je een stevigere vorm nodig, vandaar dat toen is besloten de organisatie om te zetten naar een bv (Buro Bold) waar alle medewerkers in dienst zijn, die ondersteuning levert aan de vier bedrijven, de Innovatiehub en de ruimte heeft om actief te zijn richting bedrijven in Salland op het gebied van strategie, marketing, HR, recruitment en finance. 'En de Innovatiehub Salland blijft bestaan met de focus op het verbinden van studenten en Sallandse bedrijven, om zo jong talent in de regio te behouden', vertelt Angelique Nijhof. 'Als familiebedrijf is onze diepste oriëntatie de lange termijn en de toekomst van de regio. Toen ik in het begin met een nieuw idee terugkwam hoorde ik van mijn mede-eigenaar weleens 'oh jé ze heeft weer een idee', maar de financiële ambitie is alles bijeengenomen voor alle

Afbeelding 1 Visual innovatiehub Salland 2024

oprichters dat er geen verlies blijft. Dat is de kracht van het familiebedrijf'. In dat kader wordt er over nagedacht om de Innovatiehub wellicht om te zetten in een niet-winst-beoogde stichting waardoor dat nog beter wordt geaccentueerd.

De ontwikkeling van de Innovatiehub Salland is mooi weergegeven in de bijgaande visual waarin duidelijk wordt hoe de uitstroom van de Innovatiehub eruit kan zien. De organisatie is volop in beweging en zal ook de komende periode niet stil staan.

De toekomst

In de regio zijn meer initiatieven gericht op het aanbieden en begeleiden van stages en afstudeerplekken, onder andere in Almelo, Raalte en Twente, maar die richten zich vooral op het organiseren van contacten en verder niet. De Innovatiehub Salland is wat dat

betreft een unieke organisatie. De verschillende hub-managers kennen elkaar en spreken elkaar ook periodiek, maar de unieke samenwerking van de bedrijven achter de Innovatiehub Salland en de hechte samenwerking die daarin is ontwikkeld is iets wat de Innovatiehub uniek maakt. De Innovatiehub en alle daaraan verbonden activiteiten is nog lang niet klaar, en de drive van de vier eigenaren en alle medewerkers zal het netwerk dat het inmiddels is nog verder brengen. Ik wens alle betrokkenen daarbij heel veel plezier en succes, en het is goed te weten dat de mensen achter dit mooie initiatief graag bereid zijn er meer over te vertellen, ze zijn via de website goed te bereiken.

Literatuur

<https://innovatiehubsalland.nl>

<https://www.linkedin.com/company/innovatiehubsalland/>

<https://www.harwoonie.nl>